

2023

Kokous 1 (10.1.2023)

Kokous 2 (31.1.2023)

Kokous 3 (21.2.2023)

Kokous 4 (14.3.2023)

Kokous 5 (4.4.2023)

Kokous 6 (25.4.2023)

Kokous 7 (16.5.2023)

Kokous 8 (6.6.2023)

Kokous 9 (22.8.2023)

Kokous 10 (12.9.2023)

Kokous 11 (3.10.2023)

Kokous 12 (24.10.2023)

Kokous 13 (14.11.2023)

Kokous 14 (4.12.2023)

KOKOUS 1 (10.1.2023)

Aika: klo 13-14.33

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Anssi Lampela, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Kari Ahola, Samu Virokannas, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Reeta Niemi, Salla Rimpinen, Miia Herrala, Sirpa Tuomisto

1. YSOon kuvailtujen tapahtumien siirto Kantoon

- Kantoon on jo viety suurin osa YSOon kuvailluista tapahtumista.
Käytiin läpi epäselviä tapauksia:
Mir iskustva -> Kantoon Mir iskustva (taiteilijaryhmä)
Taiteiden yö -> Kantoon esim. Taiteiden yö (Helsinki, Suomi)
Ehdotetaan YSO-termin muuttamista Taiteiden yö -> Taiteiden yö -tapahtumat
Nälkäpäivä -> Jää YSOon, teemapäivä/varainkeruukampanja
Kunniakierros-tapahtuma -> Jää YSOon, varainkeruukampanja
Euroopan rasismien vastainen vuosi -> Jää YSOon, teemavuosi
Euroopan vammaisten vuosi -> Jää YSOon, teemavuosi
Kalevalan juhluvuosi -> Kantoon
Uuden Kalevalan juhluvuosi -> Kantoon
itsenäisyyden juhluvuosi -> Kantoon eriteltyinä
Ehdotetaan YSO-termin muuttamista itsenäisyyden juhluvuosi -> YSOon monikkomuotoon
The X Factor -> Jää YSOon, televisio-ohjelma
Syksyn sävel -kilpailu -> Kantoon
Hyvän toveruuden kilpa -> Jää YSOon, palkitseminen ei tapahtuma
Hans Ruin-tävligen -> Kantoon, kirjoituskilpailu
suomalaisen kirjan juhluvuosi -> Tutkitaan tätä vielä tarkemmin

2. Pientä viilausta uskonnollisten tekijöiden ohjeeseen ja metatietosanastoon?

- Uuden RDA Toolkitin osiossa "Termit suomen kielessä" ja vanhan RDA:n liitteessä A.39.3 maininta: "Pyhimykseen yhdistetty sana pyhä aloitetaan isolla kirjaimella." RDA:n toimijaosioissa tämä kuitenkin pienellä p:llä, samoin toimijakuvausohjeessa ja metatietosanastossa. Yhtenäistäminen voisi olla tarpeen. Lähteenä ilmeisestikin <http://kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/713>
- Aiheesta käytiin keskustelua, jota päätettiin jatkaa vielä seuraavalla kerralla. Keskustelussa tuotiin esille esim. Kielikellon artikkeli <https://www.kielikello.fi/-pyhat-nimet>

3. Huomioita RDA:n tarkennetuista ohjeista

- Henkilöitä koskeva ohje on viety RDA Toolkitiin vuodenvaihteessa. Ohjeessa on kuitenkin vielä joitakin teknisistä ongelmista johtuvia puutteita.

- Yhteisöjä koskevassa ohjeessa lieenee tarve tehdä vaihtoehtoja, ainakin puolustusvoimien ja niiden alayksiköiden hakutietoja on tehty eri tavalla kirjastoissa (joissa on käytetty pitkään RDA:ta edeltäneisiin AACR-sääntöihin perustuvia luettelointisääntöjä) ja arkistoissa. Kuvailusääntöpalvelusta on varmistettu, että vaihtoehdot ovat sallittuja.
Esimerkkeinä:
Suomi. Ilmavoimat. Satakunnan lennosto (käytetty kirjastoissa)
Satakunnan lennosto (käytetty arkistoissa)
Suomi. Maavoimat. Divisioona, 6. (käytetty kirjastoissa)
6. divisioona (käytetty arkistoissa)

Jerry, Anssi ja Ilona jatkavat yhteisöjen ohjeiden tarkistamista.

4. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 31.1.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 2 (31.1.2023)

Aika: klo 13-14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Anssi Lampela, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Kari Ahola, Samu Virokannas, Sirpa Tuomisto, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Reeta Niemi, Salla Rimpinen, Miia Herrala

1. Kuvailuryhmien työpaja 21.3. klo 13-15.30

- Erityisesti ollaan kiinnostuneita mahdollisista ristiriitaisuuksista eri ryhmien sovellusohjeissa. Esille tuli havainnot Kumean ja Siskun erilaisista ohjeistuksista kohdehenkilöyhteisön tunnisteiden käytöstä. Lisäksi artikkelityökalu tarjoaa monenlaisia tunnisteita esim. virheellisen URIn, vaikka toimija löytyisi Kannosta.
- Ehdotuksia työpajan aiheiksi tai lisähavaintoja ristiriitaisuuksista voi lähettää Jerrylle.

2. RDA:n tarkennetut ohjeet (yhteisö)

- Aloitettiin käymään läpi hankalia kohtia ohjelunoksesta, jota pienryhmä (Anssi, Ilona, Jerry) on valmisteellut.
- Ohjelunoksessa on käytetty sanaa "hallintoalue" hiukan liikaa, monessa tapauksessa kyseessä on "julkishallinnollinen yhteisö" tms. (government). Pitää vielä tutkia termien hallintoalue, julkishallinnollinen yhteisö ja soveltava lainkäyttöalue käyttöä ohjeessa.
Uudessa RDAssa termien käännökset:
government -> julkishallinnollinen yhteisö
jurisdiction -> hallintoalue
jurisdiction governed -> soveltava lainkäyttöalue
Lisäksi category of government -> julkishallinnollisen yhteisön kategoriat on liian väljä. Julkishallinto olisi vähän parempi. Tämä vastaa nykyisen Metatietosanaston termiä hallintoalueen tyyppi.
- Pienryhmä jatkaa ohjeen käsittelyä, mutta muidenkin kommentit ohjeeseen ovat tervetulleita. Yhdessä ohjeen läpikäyntiä jatketaan ensi kokouksessa.

3. Jatkokeskustelua termistä "pyhä" (ei ehditty käsitellä)

4. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 21.2.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 3 (21.2.2023)

Aika: klo 13-14.35

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Sirpa Tuomisto, Kari Ahola, Samu Virokannas, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Reeta Niemi, Salla Rimpinen, Miia Herrala, Anssi Lampela

1. RDA:n osion "Termit suomen kielessä" ja RDA:n toimijaohjeiden yhteensovittaminen

- Aihetta on käsitelty aikaisemmin vuoden ensimmäisessä kokouksessa 10.1.2023 ja nyt jatkettiin keskustelua.
- "Termit suomen kielessä" ohjeistetaan:
 - Pyhimykseen yhdistetty sana pyhä aloitetaan isolla kirjaimella.
 - Pyhä Pietari

- Pyhä Birgitta
- Erik Pyhä
- Mutta RDA:n toimijaosiossa puolestaan ohjeistetaan merkitsemään hakutietoon määrite pyhä pienellä p:llä, esim. Birgitta, pyhä
Huom. Erik Pyhä on erilainen tapaus, koska "Pyhä" ei ole siinä erillinen määrite, vaan sisältyy hallitsijan ensisijaiseen nimeen, Eerik IX Pyhä)
- Aikaisemmassa kokouksessa tarkastellut lähteet:
RDA Toolkit: Termit suomen kielessä
<http://kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/713>
<https://www.kielikello.fi/-/pyhat-nimet>
- Muuta huomioitavaa: vanhoissa suomalaisissa luettelointisäännöissä pyhä on pienellä p:llä, eli kirjastoilla on tässä jonkin verran perinnettä takana. Lisäksi ortodoksinen kirkko käyttää termiä "pyhittäjä" pienellä p:llä.
- Päätettiin ehdottaa muutosta RDA:n osion "Termit suomen kielessä" ohjeistukseen:
Pyhimitykseen yhdistetty sana pyhä aloitetaan isolla kirjaimella ->
Pyhimitykseen yhdistetty sana pyhä aloitetaan pienellä kirjaimella.

2. RDA:n tarkennetut ohjeet (yhteisö)

- Jatkettiin ohjelunonoksen läpikäyntiä, jota pienryhmä (Anssi, Ilona, Jerry) on valmistellut. Ohjeeseen tehtiin muutamia tarkennuksia ja todettiin, että se on nyt valmis vietäväksi RDA:n Toolkitiin seuraavan päivityksen yhteydessä.
- Jos ohje vaatii korjauksia tai tarkennuksia, niin niitä voidaan lisätä päivitysten yhteydessä.

3. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 14.3.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 4 (14.3.2023)

Aika: klo 13-14.31

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Sirpa Tuomisto, Reeta Niemi, Anssi Lampela, Kari Ahola, Samu Virokannas, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Salla Rimpinen, Miia Herrala

1. Kuvailuryhmien työpaja 21.3. klo 13-15.30

- Riittävän hyvä kuvailu: KK on työstänyt kolme eri vaihtoehtoa.
<https://www.kiwi.fi/display/kuvailuyhteisty/2023+toimintasuunnitelma>
 - Todettiin, etteivät nämä liity suoraan toimijoihin eikä toimijakuvailuverkosto ota vaihtoehtoihin kantaa. Osallistutaan työpajaan ja keskusteluun siellä.
- tunnisteet (varsinkin kohteena olevan toimijan)
 - On huomattu erilaisia virheellisiä kirjauksia, esim. 0-osakentässä on Kanton urn-osoite, Asteri-ID ja nimi tai yso-termi ja 0-osakenttä eivät täsmää (kopiontivirhe?)
 - Iso erä uusia tietueita (Bach, Johann Sebastian), joista puuttuu d-osakentän elinvuodet (Asteri-ID on) ja omistava kirjasto
 - Puuttuvat elinvuodet herättivät keskustelua, koska tähän liittyy epäselvyyttä ja eroja käytännöissä. Monet paikalliskirjastot eivät ota vuosilukuja tietosuojasyistä tai saa teknisistä syistä (Aurora-kirjastot) omaan tietokantaansa ja näin vuosiluvuttomat tietueet voivat päätyä Melindaan. Hoitaako Caretaker nämä kuntoon? Entä jos ei ole omistavaa kirjastoa?
 - Finnassa tekijään liittyvät vuosiluvut ovat epäloogisesti vasta roolin jälkeen. Tähän toivotaan muutosta. Esim. Hirvisaari, Laila , kirjoittaja, 1938-2021
 - Todettiin, että toimijoiden kuvailussa käytetään tunnisteita: Orcid, ISNI ja Vial. Lisäksi käytetään yhteisöjen kuvailussa y-tunnusta määrittelemättömänä tunnuksena. Ehdotettiin, että tälle haettaisiin oma tunnus.

2. RDA Toolkitin tarkennetut ohjeet (yhteisön hakutieto)

- Käsiteltiin ohjetta: Useampi kuin yksi julkishallinnollinen yhteisö, jotka vaativat nimiinsä samaa aluetta
- Ohje on ymmärrettävä, mutta joidenkin tapausten kohdalla hankala soveltaa. Jatketaan seuraavalla kerralla ohjeen tarkennusta ja esimerkkien lisäämistä.

3. Toimintasuunnitelma 2023

- Ehdittiin pikaisesti sivuta verkoston tämän vuoden suunnitelmia. Käsittelyä jatketaan ensi kerralla.
- <https://www.kiwi.fi/display/TOIKU/Toimintasuunnitelma>

4. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 4.4.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 5 (4.4.2023)

Aika: klo 13-14.33

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Reeta Niemi (klo 14 asti), Anssi Lampela (n.13.15-), Samu Virokannas, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Salla Rimpinen, Miia Herrala, Kari Ahola, Sirpa Tuomisto

1. Metatietosanasto

- Metatietosanaston kehityssuunnitelma
 - Kommentoitiin, että Finton yhteys metatietosanastoon puuttuu sekä kehitysnäkökulma jäi vähän ohueksi. Tähän palataan seuraavassa kokouksessa, jolloin on mahdollista vielä kommentoida suunnitelmaa.
- Metatietosanaston käyttöohje
 - Henkilöt:** Jerry ja Kari valmistelevat ohjeet
 - Suvut ja Yhteisöt (hallintoalueen tyyppi):** ei tarvetta ohjeille tällä hetkellä
 - Ehdotettiin lisättäväksi seutukunta hallintoalueen tyyppiä
 - Yhteisön tyyppi:** ohje valmis
 - Yhteisön toimiala:** ohje valmis

Käyttöohjeen valmistuttua, se tullaan linkittämään Metatietosanastoon. Lisäksi ohjeita kehitetään jatkossa tarpeen mukaan.

2. RDA Toolkitin tarkennetut ohjeet (yhteisön hakutieto)

- Jatkettiin edellisellä kerralla aloitettua ohjeen käsittelyä: Useampi kuin yksi julkishallinnollinen yhteisö, jotka vaativat nimiinsä samaa aluetta
- Tarkasteltiin RDA:n hakutietojen välimerkitys -ohjetta E.1.2. Keskusteltiin alueiden nimeämisen hankaluudesta joissakin tapauksissa esim. Vichyn Ranska.

3. Uudesta RDA:sta puuttuu välimerkitysohjeita

- Vanha RDA 9.2.2.18: Jos henkilö liitetään yleisesti syntymä- tai kotipaikkaan, ammattiin tai muihin luonnehdintoihin (tietolähteissä tai henkilöön liittyvissä aineistoissa), sisällytetään nämä sanat tai ilmaiset osaksi nimeä. Tällaisia sanoja tai ilmaisuja edeltää pilkku. Esim. Theofanes, Kreikkalainen ym. (LC:llä on linjauksena tämä uudessa RDA:ssa)
- Päätettiin pitää tämä käytäntö ja tehdä siitä linjaus RDAhan. Käytännössä käännetään LC:n linjaus suomeksi.
- Lisää vastaavia tapauksia käsitellään myöhemmin.

4. Toimintasuunnitelma 2023

- Ei ehditty käsitellä
- <https://www.kiwi.fi/display/TOIKU/Toimintasuunnitelma>

3. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 25.4.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 6 (25.4.2023)

Aika: klo 13-14.31

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Reeta Niemi, Anssi Lampela, Sirpa Tuomisto, Kari Ahola, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Salla Rimpinen, Miia Herrala, Marja Puntalo, Samu Virokannas

1. Metatietosanaston kehityssuunnitelma

- Ei tullut uusia kommentteja

2. Toimijakuvailuverkoston toimintasuunnitelma 2023

- Kirjattiin toimintasuunnitelmaan tämän vuoden tavoitteet <https://www.kiwi.fi/display/TOIKU/Toimintasuunnitelma>
- Keskusteltiin erityisesti teosauktorisiteettien vaikutuksesta henkilöiden auktorisointiin tulevaisuudessa. Kansalliskirjaston nykyisillä resursseilla ei onnistu eli pitää pohtia erilaisia toimintatapoja kuten muidenkin kirjastojen osallistumista.

3. RDA Toolkitin tarkennetut ohjeet (yhteisön hakutieto)

- Jatkettiin edelleen ohjeen käsittelyä: Useampi kuin yksi julkishallinnollinen yhteisö, jotka vaativat nimiinsä samaa aluetta
- Ohjeen soveltaminen ei ole yksiselitteistä ja tutkittiin taas erilaisia tapauksia.
- Ohje on nyt valmis vietäväksi RDA Toolkitiin ja näkyy siellä todennäköisesti heinäkuussa.

4. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 16.5.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 7 (16.5.2023)

Aika: klo 13-14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Auli Hoffren, Ilkka Haataja, Kari Ahola, Marja Puntalo, Päivi Wendelius, Reeta Niemi, Saijamari Pakkala, Sirpa Tuomisto, Tuula Harmoinen, Samu Virokannas (sihteeri)

Poissa: Ilona Leppänen, Anssi Lampela, Jaakko Tuohiniemi, Salla Rimpinen, Miia Herrala

1. Metatietosanasto: ammatti tai tehtävä

- Kävimme läpi metatietosanaston ohjeen ammatti tai tehtävä -osion (<https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelid=260440555#Metatietosanastonk%C3%A4ytt%C3%B6toimijoidenkuvailussa-Henkil%C3%B6nammattitaite%C3%A4v%C3%A4>) ja teimme pieniä lisäyksiä ja tarkennuksia. Kirjastojen tarpeisiin ohje vaikuttaa nyt hyvältä, mutta arkistojen käytännöistä ja tarpeista voi olla hyvä jatkaa keskustelua myöhemmin.

Keskustelua herätti mm. se, että metatietosanaston termit ja henkilöiden omat näkemykset eivät aina ole yhteneväisiä. Metatietosanastoon voidaan lisätä termejä, joita koetaan tarvittavan, mutta kaikkia ammattinimikkeitä ei sinne lisätä. Esim. erilaisia päälliköitä on liian paljon sisällytettäväksi sanastoon, ja myös opetusalan tittelit työpaikoilla voivat olla erilaisia kuin mts:ssa. Jos sanastosta puuttuu tarkempi ammattitermi, usein kuitenkin yleisempi termi yhdessä toimialan kanssa lieene toimijakuvaailun kannalta riittävä tarkkuus.

Totesimme, että joissain tapauksissa voisi olla tarvetta muokata ohjaustermejä. Lisäksi kaikki nykyiset termit eivät välttämättä ole varsinaisia ammattia tai tehtävää kuvaavia termejä (esim. olympiavoittaja).

- Sanastoon päätettiin lisätä piika ja palvelija. Työläiskirjailija päätettiin muuttaa kirjailijan ohjaustermiksi.

2. Hallintoalueen tyyppi

- Uudessa RDA:ssa ei ole enää elementtiä "hallintoalueen tyyppi" (type of jurisdiction), vaan sitä vastaa "julkishallinnollisen yhteisön kategoria" (category of government). Termien "government" ja "jurisdiction" käyttöä on eriytetty: edellinen on yhteisö, jälkimmäinen paikka.

Kun hallintoalueen tyyppiä kuvaava termi korvataan uuden RDA:n mukaisella termillä, pitää tarkistaa, että uusi termi on oikeantyyppinen. Jatkamme aiheesta keskustelua seuraavassa kokouksessa.

3. RDA Toolkitin tarkennetut ohjeet (yhteisön hakutieto)

- Finnan hakutoimintoja on kehitetty toimijoiden varianttiniemien osalta. Nyt Finna löytää oikean toimijan haettaessa 400-kenttään kirjatulla varianttiniemellä (esim. Tsaikovski-tietueet tarttuvat myös tekijähakuun Čajkovskij).

4. Muita asioita

- Keskustelimme lyhyesti fiktiivisten hahmojen kuvailusta; esim. Aku Ankan asianmukainen järjestys on käänteinen, Anka, Aku, koska Ankan tiedetään olevan hahmon sukunimi. Pekka Töpöhäntä puolestaan on suorassa järjestyksessä, koska Töpöhäntä on "kiinteä osa nimeä", liikanimi. Fiktiiviset hahmot eivät ole uuden RDA:n mukaisia toimijoita, joten niihin voidaan soveltaa erilaisia sääntöjä. Sisällönkuvailuryhmä käsittelee fiktiivisiä hahmoja, ja aihe on tulossa myös toimijakuvaailuverkostonkin käsittelyyn.
- Seuraava kokous on tiistaina 6.6.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 8 (6.6.2023)

Aika: klo 13 – 14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Jerry Jantunen (puheenjohtaja), Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Anssi Lampela, Marja Puntalo, Samu Virokannas, Henna Peltonen, Ilona Leppänen (sihteeri)

Poissa: Salla Rimpinen, Miia Herrala, Kari Ahola, Jaakko Tuohiniemi, Reeta Niemi, Sirpa Tuomisto,

1. Verkoston kokoontumiset syksyllä

- Uutena jäsenenä aloittaa Henna Peltonen (Kansalliskirjasto)
- Ilona Leppänen toimii Kansalliskirjaston toimijakuvaailun tietoasiantuntijan sijaisena 1.8.2023 - 31.12.2024
- Verkoston puheenjohtaja: mieluummin Kansalliskirjaston ulkopuolelta, Ilona toimii puheenjohtajana tarpeen vaatiessa
- Kokoukset edelleen joka kolmas tiistai klo 13-14.30

2. Metatietosanasto: ammatti tai tehtävä

- [Metatietosanaston käyttö toimijoiden kuvailussa](#) ohjetta muokattu Anssin ehdotusten pohjalta

3. RDA:n tarkennetut ohjeet juridisten ja uskonnollisten teosten tekijöille

- Kumee toivoo toimijakuvaailuverkostolta kantaa angloamerikkalaisiin ohjeisiin
- Ohjeet liittyvät teoksen kuvailuun eikä toimijan kuvailuun
- Juridisten ohjeiden osalta pitäisi kuitenkin tarkistaa toimijoihin liittyvät termit (lainkäyttöalue, hallitus jne.)
- Juridisten teosten ohjeissa olevat termit ovat muutoksessa RDA:ssa, joten tätä on parempi käsitellä syksyllä
- Uskonnollisessa osassa ei liene toimijoihin liittyviä ongelmia

4. Muut asiat

- Fiktiivisten ym. hahmojen ohje: Sisku käsittelee tätä 8.6., toimijakuvaailuverkosto kesätauon jälkeen, joiltakin osin voidaan tarkastella jo nyt <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelid=290226271>

- Vanhan RDA:n välimerkitysohjeiden siirto joko soveltuvien RDA-kohtien linjauksiin tai tarkennettuihin ohjeisiin. Käsiteltiin muutama yhteisöön liittyvä ohje. Ne viedään heinäkuun päivityksessä RDA toolkitiin. Jatketaan näiden käsittelyä seuraavassa kokouksessa.
- Seuraava kokous on tiistaina 22.8.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 9 (22.8.2023)

Aika: klo 13–14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja), Kari Ahola, Ilkka Haataja, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Jerry Jantunen, Anssi Lampela, Reeta Niemi, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Jaakko Tuohiniemi, Päivi Wendelius, Henna Peltonen (sihteeri)

Poissa: Miia Herrala, Salla Rimpinen, Sirpa Tuomisto

1. Ajankohtaiset asiat

- Uutena verkoston jäsenenä aloittaa Henna Peltonen, joka toimii Kansalliskirjastossa Ilona Leppäsen sijaisena 1.8.2023–12.2024 Ilonan toimiessa Kansalliskirjaston Toimijakuvailupalvelun tietoasiantuntijan sijaisena.
- Valittiin puheenjohtajaksi Ilona Leppänen ja sihteeriksi Henna Peltonen.

2. Fiktiiviset ja ei-inhimilliset entiteetit (alustava ohje)

- Tarkasteltiin Jerry'n johdolla pienryhmän (Ilkka, Jaakko, Jerry ja Outi Hintikka) valmistelemia fiktiivisten ja ei-inhimillisten entiteettien ohjetta, johon sisältyy seuraavat ohjeet:
 - [Eläimet](#)
 - [Fiktiiviset hahmot ja taruhahmot](#)
 - [Jumalolennot ja enkelit](#)
- Fiktiiviset hahmot ja taruhahmot saatiin käsiteltäviä pienryhmässä. Eläimiä, jumalolentoja ja enkeleitä ehdittiin käsitellä ryhmässä niukemmin.
- Ohje sijaitsee alustavassa, uudistuneen RDA:n mukaisessa toimijakuvailuohjeessa samalla sivustolla kuin muutkin RDA-sovellusohjeet. Tarkoituksena on, että ohje toimisi käsittelyn jälkeen virallisena ohjeena fiktiivisten ja ei-inhimillisten entiteettien kuvailussa.
- Käytiin läpi yleisiä periaatteita, joiden mukaan fiktiivisiä ja ei-inhimillisiä entiteettejä auktorisoidaan sekä tarkemmin ohjeissa olevia erilaisia tapauksia ja niiden esimerkkejä. Tehtiin samalla pieniä korjauksia ja tarkennuksia ohjeeseen.
- Fiktiiviset ja ei-inhimilliset entiteetit eivät ole uudistuneen RDA:n mukaisia entiteettejä. Joitakin tähän liittyviä huomioita:
 - 040-kentän \$e-osakentässä merkinnällä "local" voidaan ilmaista, että käytössä on paikallinen säännöstö (toimijakuvailuohje) eikä RDA.
 - Entiteetin tyyppi 075-kentässä ("ei-RDA-entiteetti") erottaa fiktiiviset ja ei-inhimilliset entiteetit muista entiteeteistä.
 - 075-kenttä lisätään myöhemmin myös vanhoihin tietueisiin. Toistaiseksi tätä ei ole vielä tehty.
 - Asiaa on käsitelty Teos Marc 21:ssä -työryhmässä ja termi "ei-RDA-entiteetti" on lisätty Metatietosanastoon.
 - Käytiin keskustelua eri kenttien tarpeellisuudesta jumalolentojen kuvailussa. Ainakin toistaiseksi pitäydttiin pienryhmän hahmottelemissa ohjeissa.
 - Keskusteltiin lyhyesti välimerkityksestä.
 - Todettiin, että fiktiivisten hahmojen ja ei-inhimillisten entiteettien kohdalla käytetään samaa välimerkitystä kuin RDA:n mukaisten toimijoiden kohdalla. Ohjeissa on jo tähän liittyen maininta.
 - Tarkempaa välimerkitysohjetta ei sisällytetä toimijakuvailuohjeeseen, vaan ohjeistus tulee osaksi RDA Toolkitia.
 - Ohjeet [Fiktiiviset hahmot ja taruhahmot](#) ja [Jumalolennot ja enkelit](#) saatiin käytyä läpi. Seuraavalla kerralla käsitellään vielä [Eläimet](#). Jo läpikäytyihin ohjeisiinkin voidaan tarpeen mukaan palata vielä seuraavissa kokouksissa.

3. ISBD-välimerkitysohjeitten siirtäminen uuden RDA:n suomalaisiin linjauksiin

- Aihetta käsiteltiin edellisessä verkoston kokouksessa.
- Päätettiin jättää kesken jäänyt ohjeistuksen läpikäynti seuraavaan kokoukseen.

4. Toimijakuvailuohjeen uusi versio (alustava ohje)

- Jerry esitteli valmistelemansa toimijakuvailuohjeen uutta versiota, jonka työstämistä on tarkoitus jatkaa verkoston seuraavissa kokouksissa.
- Ohjeen rakennetta on Toimijakuvailuverkoston esityksestä lähdetty muokkaamaan formaattilähtöisestä RDA:n käsitteiden mukaan järjestetyksi, jotta ohjeeseen voitaisiin luontevammin lisätä muutkin kuin MARC 21 -formaattia koskevat ohjeet. Aloite muutokseen tuli alun perin arkistopuolelta, mutta rakenteen muutoksen nähtiin sopivan hyvin myös kirjastoille, joissa käytetyn formaatin on tarkoitus muuttua lähivuosina.
- Kaikki käytössä olevassa toimijakuvailuohjeessa olevat asiat on siirretty uuteen alustavaan ohjeeseen. Sukujen osalta ohjeessa ei ole vielä mitään, koska niiden kuvailuun ei ole vielä ohjetta.
- Tällä hetkellä yleiset periaatteet käsitellään kunkin ohjesivun alussa ja se, mihin MARC-kenttään ja -osakenttään mikin asia merkitään, on ilmaistu sivun lopussa. Ajatuksena on, että muiden formaattien ohjeet voisi jatkossa lisätä ohjeisiin vastaavalla tavalla.
- Keskusteltiin ohjeen rakenteesta ja ohjeeseen tehdyistä muutoksista.
- Käytiin alustavasti läpi ongelmatapauksia, jotka liittyvät ohjeisiin [Henkilöön liittyvä paikka](#) ja [Yhteisöön liittyvä paikka](#) sekä [Henkilön arvonimi ja asema](#). Ongelmatapausten käsittelyä jatketaan sekä Toimijakuvailupalvelussa että Toimijakuvailun asiantuntijaverkostossa.
 - Paikkojen osalta ongelmana on, että YSO-paikkojen poiminta ei ole vielä teknisesti mahdollista 370-kentässä. Pyrkimyksenä on, että poiminta saataisiin Asterissa käyttöön ennen uudistuneen RDA:n käyttöönottoa. Tästä syystä paikannimestä on toistaiseksi käytettävä toimijan aikakauden mukaista nimenmuotoa ja paikka on merkittävä muodossa "paikka, maan nimi".
 - Arvonimien osalta on tarkistettava vielä Metatietosanaston käyttöön liittyviä käytäntöjä uudistuneen RDA:n pohjalta.
- Verkoston jäsenten toivotaan käyvän katsomassa ohjetta mielellään ennen seuraavaa kokousta, jossa jatketaan aiheesta keskustelua. Kaikenlaiset kommentit ovat tervetulleita ja niitä voi lähettää myös suoraan Ilonalle tai verkoston postituslistalle.

5. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 12.9.2023 klo 13–14.30.

KOKOUS 10 (12.9.2023)

Aika: klo 13–14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja), Ilkka Haataja, Tuula Harmoinen, Jerry Jantunen, Anssi Lampela, Reeta Niemi, Saijamari Pakkala, Petra Peltokangas (Auli Hoffrenin sijasta Kirjastopalvelun edustajana), Marja Puntalo, Jaakko Tuohiniemi, Sirpa Tuomisto, Päivi Wendelius, Henna Peltonen (sihteeri)

Poissa: Kari Ahola, Miia Herrala, Salla Rimpinen

1. Ajankohtaiset asiat

- Ei erityisiä ajankohtaisia asioita

2. Fiktiiviset ja ei-inhimilliset entiteetit (alustava ohje)

- Viime kerralla käsiteltiin ohjeet [Fiktiiviset hahmot ja taruhahmot](#) sekä [Jumalolennot ja enkelit](#). Tällä kerralla käsiteltiin vielä jäljelle jäänyt [Eläimet](#).
- Todettiin, että kaikista fiktiivisistä ja ei-inhimillisistä entiteeteistä eläimet muistuttavat eniten henkilöitä auktorisoinnin näkökulmasta. Eläimet auktorisoidaan kuten henkilöt muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, joten tarvetta erillisille ohjeille on vähemmän kuin esimerkiksi fiktiivisille hahmoille.
- Käytiin läpi nämä poikkeukset, muun muassa määritteen "eläin" merkitseminen 368-kenttään sekä eläinlajin merkitseminen 100-kentän \$-osakenttään ja omaan 368-kenttäänsä.
 - Termi "eläin" on lisätty tätä varten Metatietosanastoon. Eläinlajeja ei ole Metatietosanastossa.
- Lisättiin ohje, että eläinlaji otetaan 368-kenttään YSOsta ja muokattiin esimerkit tämän mukaisiksi. YSON käytöstä oli tullut ehdotus Toimijakuvailupalveluun ja sitä pidettiin verkostossa kannatettavana.
 - Tässä huomioitavaa on se, että eläinlajit eivät ole suoraan poimittavissa Asterissa, vaan ne tulisi käydä hakemassa [Finto.fi](#):stä. Suoran poimintamahdollisuuden lisääminen YSOsta hankaloittaisi työtä muissa paljon yleisimmissä tapauksissa, joissa käytetään Metatietosanastoa. Eläinlajeja tarvitaan kuitenkin vain hyvin harvoin.
 - Keskusteltiin URIn merkitsemisestä eläinlajeja kuvaavan termin yhteyteen sanastotunnuksen "yso/fin" lisäksi. Päädyttiin ainakin toistaiseksi jättämään ohjeista URI (\$0-osakenttä) pois kopiointivirheiden välttämiseksi, kun termin poiminta suoraan Asterissa ei ole mahdollista.

3. ISBD-välimerkitysohjeitten siirtäminen uuden RDA:n suomalaisiin linjauksiin

- Jatkettiin kesäkuun kokouksessa kesken jäänyttä välimerkitysohjeiden läpikäyntiä.
- Keskusteltiin ohjeiden muotoilusta ja tehtiin joitakin korjauksia.
- Puheenjohtaja vie käsitellyt ohjeet uuteen RDA Toolkitiin. Ohjeet lisätään soveltuvien RDA-sääntökohtien viereen linjauksiksi. Aiemmassa kokouksessa läpikäytyt ohjeet on jo viety Toolkitiin.
- Ohjeet tulevat näkyviin ensi tammikuun päivityksessä.

4. Toimijakuvailuohjeen uusi versio (alustava ohje)

- Keskusteltiin yhteisön ensisijaisen nimen valintaa koskevista ohjeista (kohdassa [Yhteisön auktorisoitu hakutieto](#)), etenkin niiden muotoilusta.
- Keskusteltiin myös siitä, miten käytännöt ensisijaisen nimen valinnassa poikkeavat kirjasto- ja arkistopuolella toisistaan tällä hetkellä. Esimerkiksi arkistoissa on useammin virallinen nimi käytössä, kirjastoissa taas harvemmin.
 - Tarkoituksena olisi uuden ohjeen myötä yhtenäistää erilaisia toimijakuvailun käytäntöjä.
- Tarkasteltiin ensisijaisen nimen valintaa koskevia ohjeita toimijakuvailuohjeen uudessa versiossa verraten niitä uudessa RDA Toolkitissa oleviin ohjeisiin.
- Arkistoihin liittyen keskusteltiin myös, että arkistot voivat halutessaan lisätä ohjeitaan toimijakuvailuohjeen kohtiin [Henkilöön liittyvä henkilö](#) ja [Henkilöön liittyvä suku](#). Kirjastoissa henkilöön liittyvää henkilöä ja sukua ei merkitä toimijakuvailuun, mutta arkistoissa merkinnät voivat olla hyvinkin tarpeellisia.

5. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 3.10.2023 klo 13–14.30.

KOKOUS 11 (3.10.2023)

Aika: klo 13–14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja), Kari Ahola, Ilkka Haataja, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Jerry Jantunen, Anssi Lampela (klo 13–13.30 ja 14.20–14.30), Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Jaakko Tuohiniemi, Päivi Wendelius, Henna Peltonen (sihteeri)

Poissa: Miia Herrala, Reeta Niemi, Salla Rimpinen, Sirpa Tuomisto

1. Toimijakuvailuohjeen uusi versio (alustava ohje)

- Jatkettiin yhteisön ensisijaisen nimen valintaa koskevien ohjeiden tarkastelua (kohdassa [Yhteisön auktorisoitu hakutieto](#)) ja vertailua uuden RDA Toolkitin ohjeisiin. Tehtiin korjauksia ja lisäyksiä keskustelujen pohjalta.
- Jatkettiin myös keskustelua eroista yhteisön ensisijaisen nimen valinnassa kirjastojen ja arkistojen välillä.
 - Keskusteltiin lyhyesti myös henkilön ensisijaisen nimen valintaan liittyvistä käytännöistä arkistoissa, mutta päätettiin palata henkilöitä koskeviin ohjeisiin paremmin sitten kun yhteisön ensisijaista nimeä koskevat ohjeet on käsitelty. Tehtiin kuitenkin ohjeisiin jo lisäys, joka

mahdollistaa täydellisen nimenmuodon valinnan henkilön ensisijaiseksi nimeksi tapauksissa, joissa henkilöön liittyy ainoastaan arkistoaineistoja.

- Lisättiin yhteisön ensisijaisen nimen valintaa koskeviin yleisohjeisiin mahdollisuus myös muiden tiedonlähteiden kuin manifestaatioiden käyttöön.
- Seuraavassa muita poimintoja ohjeen kohdan (alaotsikon) mukaan jaoteltuna.
 - **Nimenmuutos**
 - Uudistuneessa RDA:ssa on uusi elementti "vastaava nomen", jota ei ainakaan MARC 21 -formaattissa voida hyödyntää.
 - RDA 69.62.93.42: "Entiteetin erillisistä identiteeteistä käytettyjen kahden nimityksen välinen suhde merkitään käyttäen elementtiä vastaava nomen."
 - Kirjastoissa jatketaan toistaiseksi vanhaa käytäntöä eli yhteisön aiemman ja myöhemmän nimen välisen suhteen merkitsemistä käyttäen elementtejä "yhteisön edeltäjä" ja "yhteisön seuraaja". Mahdollisesti tulevaisuudessa käytössä on järjestelmä ja formaatti, joka mahdollistaa uuden elementin hyödyntämisen. Lisätään RDA:han suomalainen linjaus.
 - Arkistojen osalta ei saatu vielä kommentteja tähän eli tarkoitus on vielä siltä osin palata asiaan.
 - **Saman nimen eri muodot**
 - Ohjeeseen on lisätty kohta vakiintuneen nimen käytöstä: "Jos yhteisöllä on todellinen tai virallinen nimi sekä vakiintunut nimi, jolla se tunnetaan, valitaan vakiintunut nimi."
 - **Erikieliset nimenmuodot**
 - Todettiin, että ohjeeseen voisi lisätä esimerkkejä uskonnollisista ja kansainvälisistä yhteisöistä, joista käytetään suomenkielistä nimenmuotoa.
 - Lisättiin jo yksi tällainen esimerkki. Ilona ja Henna jatkavat esimerkkien lisäämistä.
 - **Avattu vs. lyhennetty nimenmuoto**
 - Keskusteltiin siitä, miten tulisi menetellä tilanteissa, joissa yhteisön ensisijaiseksi nimeksi tulisi muuten valita nimen lyhennetty muoto, mutta se ei riitä erottamaan yhteisöä muista yhteisöistä (esim. Nato). RDA:n soveltaminen ei ehkä ole tässä ihan yksiselitteistä.
 - Tehtiin alustavia tarkennuksia ohjeeseen ja puhuttiin, että palataan ohjeen muotoiluun vielä ensi kerralla.
 - **Alkukirjainten ja kirjainsanojen kirjoittaminen**
 - Uudistunut RDA ei ilmeisesti näitä ohjeista. Todettiin, että ohjeet voisi lisätä uuteen RDA Toolkitiin linjauksiksi, jos niille löytyy sieltä sopiva kohta. Ilona pohtii sopivaa paikkaa.
- Keskusteltiin lisäksi kokoukseen liittyen yksittäisen, ei toistuvan kokouksen (esim. Jaltan konferenssi ja Wienin kongressi) auktorisoidun hakutiedon merkitsemisestä: tulisiko nimen lisäksi merkitä myös ajankohta ja paikka vai ei. Todettiin, että sekä nykyisten että uusien ohjeiden mukaan nämä merkitään.
 - Uudessa RDA Toolkitissa ohje on löydettävissä kohdasta "Yhteisön hakutiedon tarkennetut ohjeet" (Lähteet > Käyttäjät yhteisöjen aineistot > Käyttäjät yhteisöjen tarkennetut ohjeet > Yhteisöjen tarkennetut ohjeet > Yhteisön hakutiedon tarkennetut ohjeet).
 - Ilona lisää Toimijakuvaohjeeseen esimerkin jostakin yksittäisestä kongressista (konferenssista).
- Ensi kerralla jatketaan ohjeen käsittelyä ja palataan tarvittavin osin jo läpikäytyihin kohtiin.

2. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 24.10.2023 klo 13–14.30.

KOKOUS 12 (24.10.2023)

Aika: klo 13–14.28

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja), Ilkka Haataja, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Jerry Jantunen, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Jaakko Tuohiniemi, Henna Peltonen (sihteeri)

Poissa: Kari Ahola, Miia Herrala, Anssi Lampela, Reeta Niemi, Sirpa Tuomisto, Päivi Wendelius

1. Ajankohtaiset asiat

- Salla Rimpinen Museoliitosta ja Reeta Niemi Kavista jäävät pois verkoston toiminnasta.
- Museoiden uutta edustajaa ja mahdollista jatkajaa Kavista selvitetään.

2. Toimijakuvaohjeen uusi versio (alustava ohje)

- Jatkettiin yhteisön auktorisoitua hakutietoa koskevien ohjeiden käsittelyä uuden toimijakuvaohjeen kohdassa [Yhteisöön liittyvä nomen](#).
- Keskusteltiin samalla joistakin uudistuneen RDA:n mukanaan tuomista muutoksista ohjeisiin. Esimerkiksi yhteisön tyyppi on uusissa ohjeissa yhteisön kategoria.
- Käsiteltiin loppuun ohjeen kohta [Yhteisön ensisijainen nimi](#) ja tämän jälkeen kohta [Auktorisoituun hakutietoon tehtävät lisäykset](#).
- Lisättiin ohjeisiin uusia esimerkkejä ja tehtiin myös muita pieniä lisäyksiä ja tarkennuksia. Esimerkkien tarkistamista ja lisäämistä jatketaan kokousten ulkopuolella.
- Todettiin, että uuden toimijakuvaohjeen etusivulle tarvitaan vielä bibliografista kuvailua tekeville lyhyt opastus bibliografisen kuvailun kannalta olennaisien ohjeiden ([Henkilön auktorisoitu hakutieto](#) ja [Yhteisön auktorisoitu hakutieto](#)) löytämiseksi.
- Ensi kerralla jatketaan ohjeen käsittelyä kohdasta [Alayhteisöt](#).
- Verkoston jäsenten toivotaan edelleen lähettävän ohjeeseen liittyviä kommentteja ennen kokousta, jotta niitä ehditään pohtia etukäteen.

3. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 14.11.2023 klo 13–14.30.

KOKOUS 13 (14.11.2023)

Aika: klo 13–14.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja, sihteeri), Jerry Jantunen, Jaakko Tuohiniemi, Ilkka Haataja, Päivi Wendelius, Tuula Harmoinen, Auli Hoffren, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Anssi Lampela (13-14), Sirpa Tuomisto

Poissa: Henna Peltonen, Miia Herrala, Kari Ahola

1. Asiantuntijaryhmien puheenjohtajien kokous 31.10.2023

• Verkoston toimikausi 2024-2025

Toimijakuvailun asiantuntijaverkoston kaksivuotinen toimikausi on päättymässä. Puheenjohtajalle pyydetään ilmoittamaan mahdollisimman pian nykyisten jäsenten halukkuudesta ja mahdollisuudesta jatkaa verkoston jäsenenä seuraavana toimikautena eli vuosina 2024-2025. Tästä on jo lähetetty tiedustelu 1.11.2023.

- Osa on jo ilmoittanut ja lopuilta odotetaan vastausta mahdollisimman pikaisesti.

• Uudistuneen RDA:n käyttöönotto kirjastoissa vuoden 2025 alussa

- sovellusohjeen päivittäminen (linkkien lisääminen Official Toolkitiin tässä vaiheessa riittää)
- muutokset sisältöön vähäisiä, isommat muutokset eivät ole toteuttavissa tässä toimintaympäristössä
- metatietosanaston päivittäminen uuden RDA:n termeillä ja elementeillä vuonna 2024

-> Todettiin, että Toimijakuvailun osalta tämä aikataulu ei tuota ongelmia. Parhaillaan työstetään uutta toimijakuvailuohjetta, jossa uudistettu RDA on jo huomioitu.

• Helppokäyttöinen ja selkeytetty RDA-tekstiversio

- katsottiin alustavaa luonnosta selkeytetystä RDA:sta
- tuotiin esille, että uusi toimijakuvailuohje vastaa pitkälti tähän tarpeeseen selkeytetystä RDA:sta
- osa kuvailijoista käyttää pääasiassa sovellusohjetta ja toivoo sen olevan riittävän kattava kuvailun tekemiseen
- osa puolestaan tukeutuu paljon RDA toolkitiin
- pääsääntöisesti katsottiin, että selkeytetylle RDA-versiolle ei ole tarvetta

2. Teos Marc 21:ssä -hankkeen työryhmän suositus: ekspression kieltä edeltävän välimerkin vaihtaminen pilkusta pisteeksi

Suomalaisten kirjastojen tähänastinen käytäntö merkitä ekspression kieltä edeltäväksi välimerkiksi pilkku kansainvälisesti käytetyn pisteen sijaan lopetettaisiin ja että siis jatkossa ekspression auktorisoidun hakutiedossa käytettäisiin pistettä kieltä ilmaisevan termin edellä ja samalla ekspression kieli kirjoitettaisiin isolla, esim.

Kalevala, || ruotsi

Kalevala. || Ruotsi

Muutos tekisi suomalaisista auktorisoiduista hakutiedoista nykyistä yhteismitallisempia ja vaihtokelpoisempia muissa maissa tehtyjen tietojen kanssa.

- Päättiin, että Toimijakuvailun asiantuntijaverkostoa ei ota tähän kantaa, koska tämä ei liity toimijakuvailuun eikä siten verkoston toimialaan. Tämä kuitenkin herätti paljon keskustelua puolesta ja vastaan. Verkostossa suhtauduttiin kriittisesti kansallisten käytäntöjen muuttamiseen, jossa suomen kielen erityispiirre on huomioitu. Lisäksi kielen merkitsemisen isolla alkukirjaimella uskotaan hämärtävän asiakkaiden ymmärrystä merkinnän tarkoituksesta. Toisaalta nähtiin, että yhtenäistämisellä on perusteensa jos kansallinen tapa aiheuttaa paljon korjaustyötä.

3. Toimijakuvailuohjeen uusi versio (alustava ohje)

- Käytiin läpi kohta: "Hierarkkinen rakenne: yhteisöjen erityyppiset nimet"

4. Muut asiat

- Seuraava kokous on tiistaina 5.12.2023 klo 13-14.30.

KOKOUS 14 (5.12.2023)

Aika: klo 13–14.32

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Ilona Leppänen (puheenjohtaja), Tuula Harmoinen, Jerry Jantunen, Anssi Lampela, Saijamari Pakkala, Marja Puntalo, Sirpa Tuomisto, Päivi Wendelius, Henna Peltonen (sihteeri)

Poissa: Kari Ahola, Ilkka Haataja, Miia Herrala, Auli Hoffren, Jaakko Tuohiniemi

1. Palautekysely verkoston toiminnasta kaudelta 2022–2023

- Verkoston kaksivuotinen toimikausi tulee vuoden viimeisen kokouksen myötä päätökseensä ja verkoston jäsenille on lähetetty nyt kysely, jolla kerätään palautetta verkoston toiminnasta menneeltä kaudelta. Samansisältöinen kysely on lähetetty kaikille kuvailun asiantuntijaryhmille. Kyselyyn toivotaan vastauksia 13.12.2023 mennessä.

2. Toimijakuvailuohjeen uusi versio(alustava ohje)

- Käsiteltiin ohjeen kohta [Yhteisön auktorisoitu hakutieto](#) loppuun ja tämän jälkeen kohta [Yhteisöön liittyvä tunniste](#). Aloitettiin myös katsomaan kohtaa [Yhteisön varianttihakutieto](#). Tehtiin paikoin pieniä täydennyksiä ja korjauksia ohjeeseen.
- Todettiin, että tarkastellut ohjeet ja esimerkit vaativat vielä joiltakin osin täydennystä. Esimerkiksi joidenkin yhteisötyyppien osalta ohjeet ja esimerkit puuttuvat vielä Toimijakuvailuohjeesta (ovat tällä hetkellä vain RDA Toolkitin yhteisön tarkennetuissa ohjeissa).
- Jerry on lisännyt auki klikattavia MARC-esimerkkejä ohjeen kohtiin, joissa formaattikohtaisia esimerkkejä ei aiemmin ollut. Esimerkkien lisääminen on vielä kesken eli työtä jatketaan.
- Todettiin, että ohjeessa mainittuihin RDA-sääntökohtiin voisi myös lisätä linkit RDA Toolkitin oikeiden kohtien löytämisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi.
- Keskusteltiin aiemmissakin kokouksissa puheena olleista eroavaisuuksista arkistojen ja kirjastojen käytännöissä liittyen yhteisön ensisijaisen nimen valintaan. Keskusteltiin sekä käytäntöjen yhteensovittamisesta että joidenkin arkistojen poikkeavien käytäntöjen huomioimisesta paitsi Toimijakuvailuohjeessa myös RDA Toolkitin linjauksissa. Todettiin, että asia vaatii vielä lisää pohdintaa ja sovittiin, että pienryhmä kokoontuu pohtimaan asiaa tarkemmin ensi vuoden puolella.
- Ohjeen läpikäyntiä jatketaan ensi vuonna seuraavalla toimikaudella.

3. Muut asiat

- Verkosto kokoontuu seuraavan kerran uudella (suurelta osin kuitenkin samalla) kokoonpanolla tammikuun puolenvälin jälkeen. Kokouskutsut lähetetään vielä tämän vuoden puolella kunhan verkoston seuraavan toimikauden jäsenet ovat selvillä.